

Bachelor of Arts 3rd Semester

ECONOMICS

Paper: (Public Finance and International Economics)

Time : Three Hours]

[Maximum Marks : 80

- Note. (i) Attempt five questions in all, including question.No. 1 which is compulsory. Attempt one question from each Unit.
- (ii) For private candidates, the marks secured by them in theory paper will be proportionately be increased in maximum marks of the paper in lieu of internal assessment.

Compulsory Question

1. Answer any nine out of ten:

- (i) What do you mean by Public Finance ?
- (ii) Deficit Financing.
- (iii) Difference between internal and international trade.
- (iv) What is V.A.T. ?
- (v) Terms of trade.
- (vi) Conditions of maximum social advantage.
- (vii) Taxable capacity.
- (viii) Give two main objectives of WTO
- (ix) Fixed v/s flexib
- (x) Components of Balance, Fixed v/s flexible rate of exchange. onents of Balance of Payment

UNIT-I

2. What do you mean by Public Finance ? Discuss in detail the importance of Public Finance.
3. What is meant by public expenditure ? Give reasons for the growth of continuous increase in Public expenditure in India.

UNIT-II

4. Define taxable capacity factors affecting taxable capacity of a country like India.
5. Explain Deficit Financing. How far deficit financing help the country like India for its development?

UNIT-III

6. Discuss in detail the theory of reciprocal demand.
7. Impact of W.T.O. on less developed countries.

UNIT-IV

8. Discuss the causes of adverse balance of payment. Suggest methods to control it.
9. Discuss in detail the working of I.M.F. and also discuss its achievements.

(हिन्दी माध्यम)

- Note. (i) प्रश्न संख्या 1 अनिवार्य सहित कुल पाँच प्रश्नों के उत्तर दीजिए। प्रत्येक इकाई से एक प्रश्न का उत्तर दीजिए। सभी प्रश्नों के अंक समान हैं।
- (ii) प्राइवेट परीक्षार्थियों के, जिनके अंदरूनी मूल्यांकन में अंक नहीं लगे, उनके द्वारा लिखित परीक्षा में प्राप्त अंकों के अनुपातानुसार, अंदरूनी मूल्यांकन की जगह अंक बढ़ा दिए जाएंगे।

अनिवार्य प्रश्न

1. किन्हीं नौ प्रश्नों के उत्तर दीजिए :

- (i) सार्वजनिक वित्त से आप क्या समझते हैं ?
- (ii) घाटा वित्त पोषण
- (iii) आन्तरिक तथा अन्तर्राष्ट्रीय व्यापार में अन्तर
- (iv) V.A.T. क्या है?
- (v) व्यापार की शर्तें
- (vi) अधिकतम सामाजिक लाभ की दशाएँ
- (vii) कर योग्य क्षमता
- (viii) W.T.O. के कोई दो मुख्य उद्देश्य बताइए।
- (ix) स्थित बनाम लोचदार विनिमय दर
- (x) भुगतान सन्तुलन के घटक

इकाई-I

2. सार्वजनिक वित्त से आप क्या समझते हैं ? सार्वजनिक वित्त महत्त्व का विस्तृत वर्णन कीजिए।
3. सार्वजनिक व्यय से आप क्या समझते हैं ? भारत में सार्वजनिक व्यय में लगातार वृद्धि के कारणों को समझाइए।

इकाई-II

4. कर-योग्य क्षमता की परिभाषा दीजिए। भारत जैसे देश की कर-योग्य क्षमता को प्रभावित करने वाले कारक बताइए।
5. घाटा वित्त पोषण को समझाइए। भारत जैसे देश के विकास में घाटा वित्त पोषण कैसे सहायता करता है?

इकाई-III

6. पारस्परिक माँग सिद्धान्त का विस्तृत वर्णन कीजिए।
7. कम विकसित देशों पर W.T.O. के प्रभाव।

इकाई-IV

8. भुगतान के प्रतिकूल शेष के कारण समझाइए। इसको नियन्त्रित करने के सुझाव दीजिए।
9. L.M.E (अन्तर्राष्ट्रीय मुद्रा कोष) के कार्य का विस्तृत वर्णन कीजिए। इसको उपलब्धता का भी वर्णन कीजिए।

(पंजाबी अनुवाद)

- नोट: (i) ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਨੰ. 1 ਲਾਜ਼ਮੀ ਸਹਿਤ ਕੁੱਲ ਪੰਜ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਜਵਾਬ ਦਿਓ। ਹਰ ਇੱਕ ਇਕਾਈ ਤੋਂ ਇੱਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦਾ ਜਵਾਬ ਦਿਓ। ਸਾਰੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਅੰਕ ਸਮਾਨ ਹਨ।
- (ii) ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਵੱਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੇ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰੂਨੀ ਲੇਖਾ ਜੋਖਾ ਵੱਚਿ ਅੰਕ ਨਹੀਂ ਲੱਗੇ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਦੁਆਰਾ ਲਿਖਤੀ ਪਰੀਖਿਆ ਵੱਚਿ ਪ੍ਰਾਪਤ ਅੰਕਾਂ ਦੇ ਅਨੁਪਾਤ ਅਨੁਸਾਰ, ਅੰਦਰੂਨੀ ਲੇਖਾ ਜੋਖਾ ਦੀ ਜਗਾ ਅੰਕ ਵਧਾ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣਗੇ।

ਲਾਜ਼ਮੀ ਪ੍ਰਸ਼ਨ

1. ਕਸਿ 9 ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਜਵਾਬ ਦਿਓ :
 - (i) ਸਾਰਵਜਨਕਿ ਵੱਤਿ ਤੋਂ ਤੁਸੀਂ ਕੀ ਸਮਝਦੇ ਹੋ ?
 - (ii) ਘਾਟਾ ਵੱਤਿ ਪੇਸ਼ਣ
 - (iii) ਅੰਦਰੂਨੀ ਅਤੇ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਵਪਾਰ ਵੱਚਿ ਫਰਕ
 - (iv) V.A.T. ਕੀ ਹੈ ?
 - (v) ਵਪਾਰ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ
 - (vi) ਅਧਿਕਤਮ ਸਮਾਜਕਿ ਲਾਭ ਦੀਆਂ ਹਾਲਤਾਂ
 - (vii) ਕਰ ਯੋਗ ਸਮਰੱਥਾ
 - (viii) W.T.O. ਦੇ ਕੋਈ ਦੋ ਮੁੱਖ ਉਦੇਸ਼ ਦੱਸੋ।
 - (ix) ਸਥਿਤਿ ਬਨਾਮ ਲੇਚਦਾਰ ਗਰਿਵੀ ਦਰ
 - (x) ਭੁਗਤਾਨ ਸੰਤੁਲਨ ਦੇ ਘਟਕ

ਇਕਾਈ-I

2. ਸਰਵਜਨਕਿ ਵੱਤਿ ਤੋਂ ਤੁਸੀਂ ਕੀ ਸਮਝਦੇ ਹੋ ? ਸਰਵਜਨਕਿ ਵੱਤਿ ਦੇ ਮਹੱਤਵ ਦਾ ਵਸਿਥਾਰ ਸਹਿਤ ਵਰਣਨ ਕਰੋ।
3. ਸਰਵਜਨਕਿ ਖਰਚ ਤੋਂ ਤੁਸੀਂ ਕੀ ਸਮਝਦੇ ਹਾਂ ? ਭਾਰਤ ਵੱਚਿ ਸਰਵਜਨਕਿ ਖਰਚ ਵੱਚਿ ਲਗਾਤਾਰ ਵਧੀ ਦੇ ਕਾਰਣਾਂ ਨੂੰ ਸਮਝਾਓ।

ਇਕਾਈ-II

4. ਕਰ-ਲਾਇਕ ਸਮਰੱਥਾ ਦੀ ਪਰਭਿਸ਼ਾ ਦਿਓ ਭਾਰਤ ਵਰਗੇ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਕਰ-ਲਾਇਕ ਸਮਰੱਥਾ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਤਿ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਕਾਰਕ ਦੱਸੋ।
5. ਘਾਟਾ ਵੱਤਿ ਪੇਸ਼ਣ ਨੂੰ ਸਮਝਾਓ। ਭਾਰਤ ਵਰਗੇ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਵਕਾਸ ਵੱਚਿ ਘਾਟਾ ਵੱਤਿ ਪੇਸ਼ਣ ਕਵਿੰ ਸਹਾਇਤਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ?

ਇਕਾਈ-III

6. ਅੰਕ-ਵਉਤਮ ਦਾ ਮੰਗ ਸਧਿੰਤ ਦਾ ਵਸਿਥਾਰ ਸਹਿਤ ਵਰਣਨ ਕਰੋ।
7. ਘੱਟ ਵਕਿਸਤਿ ਦੇਸ਼ਾਂ ਉੱਤੇ W.T.O. ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵਾਂ ਦਾ ਵਰਣਨ ਕਰੋ।

ਇਕਾਈ-IV

8. ਭੁਗਤਾਨ ਦੇ ਪ੍ਰਤੀਕੂਲ ਬਾਕੀ ਦੇ ਕਾਰਨ ਸਮਝਾਓ। ਇਸ ਨੂੰ ਨਿਯੰਤਰਤਿ ਕਰਨ ਦੇ ਸੁਝਾਅ ਦਿਓ।
9. J.M.F. ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਮੁਦਰਾ ਕੋਸ਼ ਦੇ ਕਾਰਜ ਦਾ ਵਸਿਥਾਰ ਸਹਿਤ ਵਰਣਨ ਕਰੋ। ਇਸ ਦੀਆਂ ਉਪਲੱਬਧੀਆਂ ਦਾ ਵੀ ਵਰਣਨ ਕਰੋ।